

Tid Torsdagen den 8 december 2016, kl. 16:10-16.40
Plats Bolindersalen 9:035, Tekniska Nämndhuset, Fleminggatan 4
Justerat Tisdagen den 20 december 2016
Anslaget Torsdagen den 22 december 2016

Roger Mogert Joakim Larsson §§ 1-14, 17-54 Kristina Lutz §§ 15-16

Närvarande**Beslutande ledamöter:**

Roger Mogert (S), ordföranden

Joakim Larsson (M), vice ordföranden §§ 1-14, 17-54

Hanna Jokio (S)

Annika Johansson Hansson (S)

Cecilia Obermüller (MP)

Martin Hansson (MP)

Sebastian Wiklund (V)

Kristina Lutz (M)

Mikael Lind (M)

Erik Slottnér (KD)

Tjänstgörande ersättare:

Jimmy Lindgren (S)

för Suleiman Said (S)

Arne Genschou (M)

för Joel Laurén (M)

Peter Backlund (L)

för Björn Ljung (L)

Christina Linderholm (C)

för Mikael Lind (M) §§ 11, 14

Christina Linderholm (C)

för Joakim Larsson (M) §§ 15-16

Ersättare:

Berit Nyberg (S)

Johan Heinonen (S)

Eva Risberg (S)

Ewa Larsson (MP)

Haval Murad (MP)

Christina Linderholm (C) §§ 1-10, 12-13, 17-54

Tjänstemän:

Dessutom närvarade stadsbyggnadsdirektören Anette Scheibe Lorentzi, nämndsekreterarna Jenny Holmberg och Joel Sand, borgarrådssekreterarna Felix Antman Debels och Daniel Carlsson Mård och stadsbyggnadskontorets avdelningschefer samt handläggande tjänstemän i de aktuella ärendena.

§ 7

Hästen 21, Norrmalm, Dnr 2015-14011-54

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Roger Mogert m.fl. (S), Cecilia Obermüller m.fl. (MP) och Sebastian Wiklund (V):

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att planarbetet fortsätter, samt att därutöver anföra följande:

Stockholm city är hela Stockholm och Sveriges ekonomiska och administrativa centrum. Det är stadens viktigaste arbetsplatsområde och ett vardagsrum för stockholmarna. För Stockholm är det väsentligt att city kan utvecklas och erbjuda attraktiva arbetsplatser och offentliga miljöer alla timmar på dygnet. City ska vara ett dynamiskt stadsutvecklingsområde. Stadsbyggnadsnämnden ser i grunden positivt på att city utvecklas. Det är viktigt att förändringarna i city sker utifrån ett samlat perspektiv och med stor hänsyn till kulturmiljö, historik och estetik.

Nämnden ser inget egenvärde med att Bengt Lindroos Passagenhus rivs.

Den nuvarande bebyggelsen har kulturhistorisk och arkitektoniska värden. Stadsbyggnadsnämnden ser dock att det går att pröva frågan om att ersätta bebyggelsen på Hästen 21 med en ny bebyggelse, men detta kräver i så fall att höga nya värden tillförs både vad gäller utformning och i stadsväven.

Om huset ska ersättas ser nämnden det som särskilt viktigt att mötet med gatan samt taklandskapets form bearbetas i den fortsatta planeringen. Eventuellt tillkommande takterrasser bör vara offentliga. Det är också av särskilt vikt att bebyggelsen stärker gatumiljöns attraktivitet. City lider ofta av en allt för stängd gatumiljö, om det tillkommer bebyggelse ska den bryta med denna stadsbyggnadstradition och skapa den småskalighet som människor kan ta till sig när de rör sig i staden.

Det är positivt att det tillkommer bostäder i projektet. Dessa bidrar till rörelse i området under kvällstid och får gärna utökas i antal.

Höjden av en eventuellt tillkommande bebyggelse måste bero av utformningen av taklandskapet. En byggnad som markant stiger över omkringliggande bebyggelse lämpar sig inte på

platsen En maximal höjd om 10 våningar med de översta indragna kan accepteras.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 3 oktober 2016.
Bil § 7

Tjänsteutlåtandet avser ställningstagande inför fortsatt planarbete för Hästen 21 i stadsdelen Norrmalm. Kontoret föreslår att nämnden beslutar följande:

- 1 Att planarbetet fortsätter i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Roger Mogert m.fl. (S), Cecilia Obermüller m.fl. (MP) och Sebastian Wiklund (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och Erik Slottner (KD) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut, samt att därutöver anföra följande:

City ska vara en inbjudande och välkomnande plats för stockholmare och besökare, unga som gamla. Det betyder att city måste erbjuda en mångfald av aktiviteter som tilltalar många olika människor, genom såväl permanenta inrättningar som tidsbegränsade evenemang och kulturevent. Men city behöver också erbjuda ett rikt utbud av restauranger, caféer och butiker, liksom en blandning av arbetsplatser och bostäder.

I detta avseende är förslaget att utveckla fastigheten med ökade ytor för kontor och handel samt möjligheten till fler bostäder alldeles utmärkt, och kommer att ha stor betydelse för upplevelsen av denna del av city. Värdet av den föreslagna byggnaden och dess innehåll överväger värdet av den befintliga från 1973. Det bör, i det fortsatta planarbetet, studeras om det utifrån ett genomförandeperspektiv är möjligt att öka antalet nya bostäder ytterligare. En blandning av bostäder och verksamheter är dessutom en förutsättning för ökad trygghet i city. Avslutningsvis anser vi inte att det föreligger särskilda skäl för att, redan i detta tidiga skede,

sänka byggnadshöjden eller på annat sätt minska volym och skala.

- 3) Peter Backlund (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut, samt att därutöver anföra följande:

Volymerna i förslaget för Hästen 21 är ytterligare ett exempel på City-områdets förvandling som präglas av brist på helhetsgrepp. Gång på gång tar majoriteten fram ärenden utan att planen för City har presenterats. Tillsammans med bl a Trollhättan-fastigheterna och Hästskon 12 utgör förvandlingen ytterligare steg mot ett City med betydande skalförskjutningar. Detta på en plats precis bakom NK-huset och med mycket få bostäder.

Liberalernas utgångspunkt för byggnation i City är att den planerade bebyggelsen måste ses i ljuset av City-området i övrigt. Situationen med större byggnationer vid gallerian, vid Malmskillnadsgatan och nu bakom NK-huset är en utveckling utan helhetsgrepp. En omedelbar konsekvens av denna utveckling är att NK-husets kulturmiljövärden inte omhändertas som en följd av bebyggelsevolymen i förslaget.

Vid sidan av skalförskjutningarna i City har området förändrats från ett område där man arbetar och bor till ett område där man enbart arbetar. City är i starkt behov av fler bostäder, inte minst på grund av sitt mycket attraktiva läge. Förslaget innehåller 25 lägenheter vilket är allt för lite för en byggnad av den storleken som föreslås. Minst en fjärdedel av tillbyggnaden borde kunna rymma bostäder i enlighet med principen om en "bostadskvadrat" för City, det vill säga att var fjärde tillbyggd kvadratmeter i City borde vara planerad för bostäder.

Utan ett sammantaget grepp om City-området där varje enskilt ärende ses i ljuset av helheten och utan ett rejält tillskott av bostäder kommer Liberalerna inte att bifalla förslag i City som förslaget för Hästen 21.

Beslutsgång

Ordföranden Roger Mogert (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Roger Mogert m.fl. (S), Cecilia Obermüller m.fl. (MP) och Sebastian Wiklund (V).

Reservation

Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och Erik Slottnér (KD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Peter Backlund (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersättaryttrande

Christina Linderholm (C) instämmer i förslag från vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och Erik Slottnér (KD).